

יעקב עיש וחבריו במשרד הנמל

— או פחד ?

„אני שוחה אל שלמה.“ עמרם צעק שהוא מוכרח ללכת להביא עזרה. סיפר יעקב עיש שחור-העיניים, „הוא היה שחיין טוב. הוא קפץ לתוך המים, אחר חזר ועלה לסירה. הוא היה מפוחד. הוא קפץ הימה שנית — ושוב חזר. אחר כך הוא אמר: לחיים, או למות — אני שוחה אל שלמה, להביא עזרה!“ הוא שב וקפץ לתוך הגלים. ראינו את הראש שלו על-פני המים. הוא צעק מהו — ונעלם.

שלמה ראה את הסירה הקטנה מסלסלה על-פני הגלים. הוא מיהר לעכו, הזעיק את המשטרה ואת חיל-הים, שבר סירה מנוע קטנה, הצטרף אל המצילים. אותה שעה כבר נמצאו הנערים במרחק רב מן החוף. כאשר הגיע שלמה אליהם, ראה אותם מועברים אל סירת-טרופדו צבאית, שהקדימה אותו. עמרם נעלם: הים בלע אותו.

שדירות-עמרם. השבוע, ביום א, שב הים ופלט את טרפו: גופתו של עמרם נמצאה על שפת-הים, בקרבת נהריה. המשי-טרה הזעיקה את שלמה, שזיהה את הניכוי לפי בגדיו.

רק אז הבינו חניכי כפר-הנוער את גשר אירע ואת אשר היה עלול לקרות. הנערים היו מפוחדים. ילדים בני כל הגילים ציירו ציורים על אותו נושא: סירה טובעת ותשע דמויות-אדם בתוכה. כולם דיברו על עמרם: האם הוא קפץ המימה מתוך גבורה, או מתוך פחד? אחרים מן הילדים הציעו לכרות קבר, לקבור בו את בגדי-עמרם, להציב עליו מצבה. לשלמה היתה הצעה טיבה יותר: שדירת-האקאליפטוסים החדש שה של הכפר תיקרא בשם שדירות-עמרם. הנערים הסכימו.

ים

חגישה שלדים סדוקים

כאשר ניצלו יצחק אריאל ומשה נדיר מעל לשדירות-הדויג, עליו כילו 76 שעות רצופות (ראו רפורטזיה), נשמו אורחי ישראל לרוחה: דומה היה כי אחת העלילת המרתקות ביותר של השנה הסתיימה בהפי: אולם מיד שבה הנשימה ונעצה. החקירות הראשונות בנוסבות המקרה גילו כי סיבלם של נדיר ואריאל היה תוצאה ישירה מחוסר-היעילות השורר במשרד הממשלה.

בתחילתה היתה זו פרשה ישראלית טיפוסית. הדייגים הישראליים דרשו ציוד משרד-החקלאות החליט להיענות לדרישה, הזמין חמש סירות-דייג במספנות מורג, באנגליה, למרות זעקות-החמס של שלוש המספנות הישראליות, שטענו כי אפשר לבנות את הסירות בארץ.

שלושה שליחים של משרד-החקלאות יצאו לאנגליה, גילו להפתעתם, לאחר שבילו במי קום חודשים מספר, כי מספנות מורגן פשוט לא הרגלו. אף על פי כן הצליח משרד-החקלאות להשיג מרכוש המספנה חמישה שלדים של סירות דייג, העביר אותם לישי-ראל באניות צי, העניין אותם ליד שובר הגלים המערבי במלחיהפה.

רקבון מורג. עתה היה על משרד-החקלאות להתקין את השלדים לשימוש. (המשך בעמוד 12)

• גליה, העוגן, הימה.

של יומון המזרחי, הצופה, המסתתר תחת שמי-העם מ. גיר. סדרת ההמשכים היכרת את הגנרל בניקה מגלה ניר עובדה עוד יותר מפתיעה: לא היה זה חגן בניקה שהש-התף, כפי שנהוג לחשוב, בהצלת יהודי דניה באוקטובר 1943, היה זה אחי, איש המחתרת אריק בניקה, שהיה ממארגני הב-רחת יהודי דניה לשבדיה, והוצא להורג, על-ידי הנאצים, ב-1944.

חגן בניקה, שבילה את שנת 1943, ככל קציני הצבא הדני, במעצר בית, יצא לפעולות מחתרת רק ב-1944. או התפרסם כמפקד החבלה באי יוטלנד, דרכו עברה האספקה לצבא ולחיל הים הגרמניים בגורבניה. באותה שנה הפך בניקה את יוטלנד, לפי עדות מאוחרת יותר של פילדמרשל מונטגומרי, לאזור הנחבל ביותר באירופה הכבושה.

ניר יודע גם להסביר תכונה אחרת של הגנרל: שתיקת הקבע שלו. בניקה, דובר הדנית והגרמנית, החל ללמוד אנגלית בחוד-שיים שלפני כניסתו לתפקיד ראש משקיפי או"ם. שלושה החודשים השבועיים בבית הספר ברויץ אליהם בא הגנרל רכוב על אופניו לא הספיקו, התוצאה: חוסר שפה משותפת לבניקה ולנציגי ישראל וערב ב-

עמרם אדירישי
בנוחה —

וועדות שביית-הנשק. כך שבניקה ביכר, ואפילו לפני מועצת הבטחון של או"ם אחר קביעה, להסתמך על חומר כתיב השוכן מראש על-ידי עורו.

באותן ההופעות לפני או"ם היה בניקה משיב, כמעט לכל שאלה, באנגלית מגומגמת: „אני מצטער, עלי לחקור את הש-אלה בטרם אוכל לענות.“ אחד מחברי מועצת הבטחון, לו נמאסה תשובה שגרתית זו, לא התאפק, הפיץ את בדיחת-בניקה במסי-דרונות בניין האו"ם:

כש-שאל הגנרל, על-ידי אחד מחברי ה-מועצה: „גנרל בניקה, מה שמך?“ השיב הוא: „אני מצטער, עלי לחקור את השאלה בטרם אוכל לענות.“

תעשייה

מן העיר אל הכפר

בעלי פלמרט, בית-חרושת תל-אביבי ל-נעליים, לא הסתפקו בעובדה שביית-החרו-שת שימש עמדה קדמית על גבול יפו ברא-שית מלחמת 1948. הם דאגו לכך שפלמרט יחפוש עמדה ראשונה במעלה בתעשיית הנעליים הישראלית. את זאת השיגו, כראוי למפעל הנושא שמו של נכבד יצרני הנע-ליים הבריטיים, על-ידי נעליים משוכחות.

פלמרט היה הראשון שהנהיג בארץ את שיטת גודייר האמריקאית, בה נוטל עי-בוד מיוחד של העור העליון את קשייתו ותהליך ייצור חדש, הנמוע משימוש במסי-כרים סולולית הנעל, עושה את הנעל קלה, נוחה ואוורירית.

פודין, פיליפינים ופלמרט. בעלי המפעל, חמשה תעשייני-נעליים יוצאי בוד-פסט, הצליחו לכבוש את השוק המקומי, אף לפתוח במשלוחי יצוא. פלמרט, המע-סיק יותר מ-100 פועלים ליד 150 מכונני-תיו החדישות בהן אפשר לייצר עד 24 אלף זוגות נעליים לחודש, כבר זכה להז-מנות מפולין, הפיליפינים, אסטיקה המער-בית.

למצעד מחדד נקמה גרמנית בנשארים באוש-חי לקראת הופעת הרוסים.

מחר זה נחבדה, לאחר מכן, כשהגרמנים עוד חזרו מספר פעמים, לפני בוא הרוסים, לאושיץ אך לא חיפשו את המועמדים-להשי-דה שהתחבאו ממניהם, כי הגרמנים היו עסו-קים במלאכה אחרת: מחיקת עקבות ההשמדה ההמונית על-ידי הריסת שלושת הקרמטוריו-נים בהם נמצאו תאי הנזים והמשרות.

את הקרמטוריון הכיני של אושוויץ שוב לא חיו צריכים להרוס. אותו הרסו באוקסו-בר 1944, כשבאחת מפשיטות המרד הבודדות במשרות, התקוממו עובדי הקרמטוריון (אנ-שי הוונרוקומנדו היהודיים) נגד שמר הס.ס. שהצליח לדכאם רק בעזרת הפצצת תותחים ומרגמות ממושכת.

עחונות

והמה רשמית

לפי דעתו של עמוס קינן, הקונסול היש-ראלי בציריך (הנוטל הזה 892) הוא אחר הקונסולים הגרועים ביותר בעולם. לדעה זו הצטרפו ישראלים אחרים, שאחד מהם אף פנה בלוגנה אל שר-החוץ. השבוע בא שוהם עצמו וסיפק את הוכחה החותכת להערכת רמתו.

מתוך הנחה שאין הבדל גדול בין משרד-החוץ של מדינת ישראל לבין משרד-החוץ של מסא"י, החליט הקונסול להתנקם בקינן בדרך פשוטה: על-ידי כתבה במסא"י-ון הדור. במה אידיאלית לחומר מסוג זה.

אשרה וחיי מין. השבוע פורסם ב-הדור תצלום של מיסמך רשמי של הקני-טוליה — קבלה של עמוס קינן על הלוואה שקיבל מנציגות ישראל. מאחר שברור כי מיסמך זה יכול היה לבוא רק מידי הקונסול המפוסק עצמו, יש להניח שהוא סיפק גם את שאר החומר של הכתבה המאלפת — בעיקר, חשדות ורמזים על חיי המין של העתונאי הצעיר, חשש שמא בא לבצע מעשי-פושע בשווייץ, והתיאוריה המקורית שהשופט לא חייב אותו בדין על הנחת פצצה בבית דוד צבי פנקס מפני שלא רצה להפכו לקדוש. היתה זאת תשובה שהלמה את אופיו של האיש.

הקונסול ודוברו העלימו כמה עובדות, שיכלו לעניין גם את קוראי הדור. ביניהן: • ארבעה חדשים אחר הגשת הבקשה, טרם נתנה השגרירות הצרפתית בישראל אשרת כניסה לעמוס קינן — לדעת יודעי-דבר לפי קשתם הסודית המפורשת של שלטונות ישראלים מסוימים.

לפני חודשים נשאר קינן בלי פרוטה בציריך הזרה, חולה ורעב, אחרי שפקידים מסוימים בארץ עיכבו בודון את הקצבת המטבע שלו. (שני ראשי מחלקות ממשל-חיות חשבות האשימו איש את רעהו בשק-רנות, כשנעשה סיוון לברר כיצד קרה הד-בר.) היה זה הרקע לבקשת ההלוואה, ש-היתה רגילה וטבעית לגבי אזרח ישראל שקיבל הקצבת-מטבע.

השאלה: מי משלח את משכורתו של הקונסול הרואה חלק מתפקידו להשגיץ אזרחים ישראלים ולהציף עתוני הארץ בנוהמה?

האוי"ם

קצין הנדסה מחזור 1910

באביב 1953 הגיע מפקד חיל הנדסה הדני גנרל-קולונל (רב-אלוף) חגן בניקה לגיל הפנסיה (65). הוא עמד לפרוש מן השירות הסדיר ולהתמנות למפקד הגיא-תפקיד זה היה משאיר לו מספיק זמן לע-סוק באופק כלי החרמטינה העתיקים שבז-ווילתו בפרבר קופנהגן.

אלא שכאן התערב סקנדינבי אחר, מזכיר האומות המאוחדות, הציע למנות את בניקה לראש משקיפי האו"ם בארץ-ישראל, כירושו של גנרל המרינס הפורש, ויליאם ריילי.

הבית האדום* בקופנהגן היסט. בניקה היה מחוסר כל נסיון מדיני, ידיעה בלשונות זרות (מלבד מעט גרמנית) או כבעייה הארצי-ישראלית. פחות היסטו מפקדי הצבא הדני, שביכרו לראות את בניקה בארץ-ישראל מאשר בראש שירותי ההתגוננות האזרחיים, הדורשים יותר מהשכלת קצין הנדסה, מחזור 1910.

שלושה שעורים שבועיים. את ה-עובדה האלה גילה השבוע סופר מיוחד

* השופט זיכה בשעתו את עמוס קינן ושאלותיו בן-יאיר בפסקי-דין שקבט במ-פורש שהוכח כי השניים חפים מכל פשע. ** משרד הבטחון הדני שוכן בבית בן-קומותיים עשוי לבנים אדומות.